

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 listopada 2020 roku odmówił M. W. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu wskazano, że zakład odmówił przyznania emerytury pomostowej, ponieważ:

wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1.01.1999 r. wnioskodawca nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach Zakład zaliczył okres od dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku, tj. 1 miesiąc. Nie uznał okresu zatrudnienia od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 31 października 2002 roku ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie określił charakteru wykonywanej pracy, ściśle według wykazu, działu i pozycji stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 39 lat, 6 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych.

(decyzja – k. 22-22 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł M. W. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej oraz zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach pracując w Zakładach (...) przekształconych w Odlewnię (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 31 października 2002 roku na stanowisku operatora urządzeń odlewniczych tj. wytapiacza, zalewacza.

(odwołanie – k. 3-8)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 13-13 verte)

W odpowiedzi na wniosek o nadesłanie dokumentacji pracowniczej M. W. dotyczący jego spornego okresu zatrudnienia w Zakładach (...), Odlewni (...) w K. Oddział w K., Archiwum Państwowe w W. poinformowało, że w obrębie przechowywania akt nie odnaleziono akt osobowo- płacowych na wskazane nazwisko.

(pismo – k. 27, k. 52-52 verte)

W piśmie z dnia 5 lipca 2021 roku Prokuratura Okręgowa w Katowicach wskazała, że nie dysponuje dokumentacją płacowo- osobową M. W. dotyczącą w/w okresu zatrudnienia.

(pismo – k. 55)

W piśmie z dnia 22 lipca 2021 roku Prokuratura Rejonowa w Mysłowicach wskazała, że nie dysponuje dokumentacją płacowo- osobową M. W. dotyczącą w/w okresu zatrudnienia.

(pismo – k. 57)

Na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, zaś pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 14 października 2021 roku e-protokół (...):07:53 – 00:11:20 – płyta CD – k. 75)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. urodził się w dniu (...). Wiek 60 lat ukończył w dniu (...).

Wnioskodawca złożył do ZUS w dniu 2 listopada 2020 roku wniosek o emeryturę pomostową.

(wniosek – k. 1-2 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

M. W. zatrudniony był w Zakładach (...) przekształconych w Odlewnię (...) Sp. z o.o. K. w okresie od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 31 października 2002 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy obsłudze urządzeń do wytopu zalewania form płynnym żeliwem na wydziale odlewni:

1. od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 24 listopada 1982 roku na stanowisku wytapiacz metalu Wykaz A Dział III poz. 22 pkt 20;
2. od dnia 25 listopada 1982 roku do dnia 30 kwietnia 1986 roku na stanowisku zalewacz Wykaz A Dział III poz. 22 pkt 21;
3. od dnia 1 maja 1986 roku do dnia 30 września 1996 roku na stanowisku wytapiacz Wykaz A Dział III poz. 22 pkt 20;
4. od dnia 1 października 1996 roku do dnia 31 października 2002 roku na stanowisku wytapiacz Wykaz A Dział III poz. 22 pkt 20/21

wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dziennik Urzędowy MH i Pm nr 1-3 poz. 1).

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:54 – 00:07:53 – płyta CD – k. 75 w związku z e-protokół z dnia 29 kwietnia 2021 roku 00:01:29 – 00:11:15 – płyta CD – k. 33, świadectwo pracy – k. 4-5, świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych – k. 6 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Skarżący będąc zatrudniony w w/w miejscu na stanowisku wytapiacza na hali znajdując się 10 metrów nad ziemią przyjmował metal z żeliwiaków, kadzi odlewniczej i wlewał metal do pieca kanałowego celem wyprodukowania elementów do maszyn rolniczych tj. tarcze, koła zębate, trójniki. Temperatura wytopionego metalu wynosiła około 1400 st. C.. Wnioskodawca pracował w ochronnym ubraniu, kasku oraz okularach. W okresie letnim temperatura przy piecu wynosiła 55 stopni C..

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:54 – 00:07:53 – płyta CD – k. 75 w związku z e-protokół z dnia 29 kwietnia 2021 roku 00:01:29 – 00:11:15 – płyta CD – k. 33, zeznania świadka A. T. na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 roku e-protokół (...):29:15 – 00:43:51 – płyta CD – k. 33, zeznania świadka J. K. na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 roku e-protokół (...):43:51 – 00:52:56 – płyta CD – k. 33)

W hali panowało duże zapylenie wywoływane przez przetapiane elementy, a także hałas związany z załadunkiem pieców.

Wnioskodawca codziennie pracował na pełnym etacie w takich trudnych warunkach.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:54 – 00:07:53 – płyta CD – k. 75 w związku z e-protokół z dnia 29 kwietnia 2021 roku 00:11:15 – 00:17:20 – płyta CD – k. 33, zeznania świadka A. T. na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 roku e-protokół (...):29:15 – 00:43:51 – płyta CD – k. 33, zeznania świadka J. K. na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 roku e-protokół (...):43:51 – 00:52:56 – płyta CD – k. 33)

Skarżący będąc zatrudniony w w/w miejscu na stanowisku zalewacza wlewał na hali metal do formy.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:54 – 00:07:53 – płyta CD – k. 75 w związku z e-protokół z dnia 29 kwietnia 2021 roku 00:17:20 – 00:19:02 – płyta CD – k. 33)

W okresie od dnia 17 maja 2004 roku do dnia 31 października 2020 roku skarżący zatrudniony był w Odlewni (...) Sp. z o.o. Ł. Zakład Produkcyjny (...). W okresie od 1 czerwca 2015 do 30 czerwca 2015 roku wnioskodawca wykonywał prace bezpośrednio przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy tj. szlifowanie powierzchni odlewniczych, na stanowisku szlifierza.

(świadectwo pracy – k. 19, zaświadczenie wykonywania prac w warunkach szczególnych k 11 plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wyrokiem z dnia 29 stycznia 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. T. prawo do emerytury.

Wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2020 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyznał A. W. prawo do emerytury pomostowej.

(akta sprawy o sygn. VIII U 433/14 oraz VIII U 4453/19 załączone do sprawy)

4 listopada 2020 roku, czyli po ukończeniu 60 lat i po złożeniu wniosku o emeryturę pomostową wnioskodawca ponownie podjął zatrudnienie na stanowisku wytapiacza operatora urządzeń odlewniczych.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 14 października 2021 roku e-protokół (...):03:54 – 00:07:53 – płyta CD – k. 75, (...) k. 79-79 verte)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie. Nie odnaleziono akt osobowo- płacowych M. W., dotyczących okresu jego zatrudniania w Zakładach (...), Odlewnia (...) Sp. z o.o. K. Oddział w K. od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 31 października 2002 roku. Jednakże tutejszy sąd mając do dyspozycji zeznania skarżącego oraz powołanych w sprawie świadków: A. T. oraz J. K., którzy to w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą doszedł do przekonania, iż mają oni wiedzę na temat charakteru pracy skarżącego i tego na czym ona polegała. Zeznania wnioskodawcy oraz powołanych świadków Sąd ocenił jako wiarygodne, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerłość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Jednocześnie organ rentowy nie zgłosił wniosków dowodowych mających na celu wykazanie okoliczności przeciwnych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prace w szczególnych warunkach to w myśl art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei prace o szczególnym charakterze to w myśl art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W myśl ust. 4 i 5 art. 3 za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1, zaś za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3. Zgodnie zaś z ust. 7 art. 3 za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, że jednym z koniecznych warunków do przyznania emerytury pomostowej jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999 r. jak i po dniu 31 grudnia 2008 r. Przed dniem 1 stycznia 1999 r. może to być zarówno praca wymieniona w nowych wykazach prac (prace w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych), jak i prace wymienione w załącznikach A lub B do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Natomiast po dniu 31 grudnia 2008 r. muszą to być prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione wyłącznie w nowych wykazach (praca w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie.

W zaskarżonej decyzji z dnia 30 listopada 2020 roku organ rentowy odmówił M. W. prawa do emerytury pomostowej gdyż wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat oraz przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej.

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy, zaś brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

W niniejszym postępowaniu Sąd jednoznacznie ustalił, że wnioskodawca będąc zatrudnionym w Zakładach (...), Odlewnia (...) Sp. z o.o. K. Oddział w K. w okresie od dnia 11 listopada 1982 roku do dnia 31 października 2002 roku pracował stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wytapiacza metalu, zalewacza. Warto zwrócić uwagę, iż zeznania samego wnioskodawcy, jak i powołanych w sprawie świadków, którzy w tym samym czasie pracowali razem ze skarżącym są w tym względzie spójne.

Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, że wnioskodawcy wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach (k 10 akt sprawy), którego organ rentowy nie uznał za wiarygodny dowód.

Tymczasem analiza zapisów w tymże świadectwie wskazuje na prawdziwość zawartych w nim informacji co do okresów pracy oraz zajmowanych stanowisk i potwierdza, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach ponad 15 lat.

Dodać należy, że organ rentowy nie podważał w toku procesu wartości dowodowej zeznań wnioskodawcy oraz świadków co do charakteru pracy i zajmowanych stanowisk przez wnioskodawcę.

Ponadto po 1 stycznia 2009 roku wnioskodawca był zatrudniony w Odlewni (...) i wykonywał nadal te same czynności, czyli prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem, co wypełnia dyspozycję przepisów ustawy o emeryturach pomostowych - załącznika nr 1 pozycja 4 wykazu prac w szczególnych warunkach (prace bezpośrednio przy zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu naczyń odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy).

Co więcej, w okresie od 1 do 30 czerwca 2015 roku wnioskodawca pracował bezpośrednio przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy tj. szlifowaniu powierzchni odlewniczych (poz. 5 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, co zostało potwierdzone stosownym zaświadczeniem. Nie ulega zatem wątpliwości, że praca, którą świadczył odwołujący stanowiła pracę w warunkach szczególnych, zarówno przed 1 stycznia 2009 roku jak i po tej dacie.

Przed wejściem w życie ustawy o emeryturach pomostowych był to Wykaz A Dział III (zatytułowany "W hutnictwie i przemyśle metalowym") pod poz. 22 (...) żeliwiaków, rozlewni i innych urządzeń pomocniczych". Ponadto stanowiska, na których świadczył pracę wnioskodawca w spornym okresie zostały wyszczególnione w zarządzeniu resortowym tj. Zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dziennik Urzędowy MH i Pm nr 1-3 poz. 1) w Dziale III, poz. 22, pkt. 20,21 prace na stanowisku: wytapiacz, zalewacz.

Wnioskodawca spełnił także przesłankę, określoną w art. 4 pkt 7 w ustawy o emeryturach pomostowych, bowiem złożył do ZUS wniosek o emeryturę pomostową w dniu 2 listopada 2020 roku, a więc już po rozwiązaniu stosunku pracy łączącego go z Odlewnią (...) Sp. z o.o. Ł. Zakład Produkcyjny (...), które nastąpiło w dniu 31 października 2020 roku.

Fakt, że przed wydaniem spornej decyzji wnioskodawca ponownie podjął zatrudnienie nie ma w sprawie znaczenia. Należy pamiętać, że decyzja ZUS ma charakter deklaracyjny i na dzień złożenia wniosku wnioskodawca spełniał wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zgodnie z treścią art. 15 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast emeryturę pomostową wypłaca się na zasadach przewidzianych dla emerytur określonych w art. 129 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 26 ust. 1 ww. ustawy o emeryturach pomostowych).

Ubezpieczony wniosek o emeryturę pomostową złożył w dniu 2 listopada 2020 roku, a tym samym prawo do emerytury pomostowej nabył od dnia 1 listopada 2020 roku.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 listopada 2020 roku – punkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.o.1800) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

doręczyć pełn. ZUS odpis wyroku z uzasadnieniem i pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia apelacji oraz wypożyczyć akta rentowe